

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΝΩΜΗ

**Της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου και της
Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, της Βουλής των Ελλήνων,
αναφορικά με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COM(2010)672
για την Κοινή Γεωργική Πολιτική, 2013-2020**

Η γεωργία βρίσκεται στο επίκεντρο της κοινωνίας και της οικονομίας: εξασφαλίζει τη διατροφική ασφάλεια και επάρκεια του πλανήτη, παρέχει ανανεώσιμες πρώτες ύλες, προστατεύει το περιβάλλον, δημιουργεί θέσεις εργασίας και διατηρεί ζωντανό και υγιή τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό στην περιφέρεια. Στην Ελλάδα, η συμμετοχή του αγροδιατροφικού τομέα παραμένει ισχυρή στο εγχώριο ΑΕΠ. Οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής περιφέρειας, που χαρακτηρίζεται από περιοχές απομακρυσμένες (ορεινές, νησιώτικες) με φυσικά μειονεκτήματα και έντονο πρόβλημα ερημοποίησης, καθιστούν ακόμη πιο κρίσιμη τη συζήτηση περί αναμορφώσεως της ΚΓΠ.

Η συζήτηση αυτή διεξάγεται σε μία εξαιρετικά δυσμενή συγκυρία για την Ελλάδα. Ωστόσο, η δημοσιονομική κρίση αποτελεί μία ευκαιρία για την ανασυγκρότηση του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας, προς την κατεύθυνση ενός αναπτυξιακού μοντέλου που θα δημιουργεί νέες παραγωγικές και εξαγωγικές δυνατότητες, θα προωθεί με οικονομικούς όρους την ισόρροπη κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη των περιφερειών και θα στηρίζεται στο τρίπτυχο ποιότητα, ταυτότητα, αειφορία. Συνεπώς, οιαδήποτε μεταβολή στη δομή, τη διάρθρωση και την έκταση της ΚΓΠ και των χρηματοοικονομικών μεταβιβάσεων μέσω της ΚΑΠ, θα επιφέρει πολλαπλάσιες επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Στη δημόσια συζήτηση που διεξάγεται αναφορικά με τον πρώτο πυλώνα της ΚΓΠ, τους ετήσιους δηλαδή συνολικούς πόρους που θα διαθέσει η Ε.Ε. για την κοινή αγροτική πολιτική, η Ελλάδα συντάσσεται με την άποψη περί διατήρησης του ισχύοντος ποσοστού επί του ΑΕΠ της Ε.Ε.. Ο πρώτος πυλώνας επιβάλλεται να παραμείνει αποκλειστικά κοινοτικά χρηματοδοτούμενος και να λειτουργήσει ως αντίβαρο στους εθνικούς προϋπολογισμούς λιτότητας. Στην περίοδο δημοσιονομικής κρίσης που διανύουν ως ένα βαθμό τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, είναι αναγκαία η διαμόρφωση ενός ορθολογικού κοινοτικού προϋπολογισμού, που θα προσδίδει ασφάλεια και θα ανταποκρίνεται με συνέπεια στους φιλόδοξους στόχους των πολιτικών της Ε.Ε., έτσι όπως διατυπώνονται στην αναπτυξιακή στρατηγική Ευρώπη 2020.

Όσον αφορά την κατανομή των πόρων στα κράτη μέλη, με την ένταξη πλέον και των χωρών της νέας διεύρυνσης, στόχος είναι να επιτευχθεί κατά το δυνατόν ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη. Η κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ε.Ε. δεν μπορεί να επιδιωχθεί με ισοπεδωτικές λογικές και απλουστευτικές προσεγγίσεις στη μελλοντική κατανομή των πόρων. Η θεμιτή και αναγκαία προάσπιση του εθνικού συμφέροντος πρέπει να συναρτάται με την αρχή της κοινοτικής αλληλεγγύης και τη σύγκλιση των επιπέδων ανάπτυξης των κρατών και των περιφερειών. Η εισαγωγή περιβαλλοντικών κριτηρίων, η έμφαση στα αποτελεσματικά και αναπτυξιακά κριτήρια, η συνεκτίμηση του προηγούμενου επιπέδου ενισχύσεων, καθώς και των εθνικών και περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων, οδηγούν σε μία περισσότερο ομοιόμορφη και δικαιότερη κατανομή των ενισχύσεων προς τα κράτη μέλη, προκειμένου η γεωργία να παραμείνει βιώσιμη σε όλες τις περιφέρειες της Ε.Ε..

Ο δεύτερος πυλώνας της ΚΓΠ αφορά την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, η οποία συγχρηματοδοτείται από τον κοινοτικό και τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Οι πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνουν τις διαρθρωτικές αλλαγές που επιτρέπουν τη μετάβαση προς μία οικονομία στην ύπαιθρο πιο ευέλικτη και με υψηλότερη προστιθέμενη αξία, προς μία αειφόρο γεωργία η οποία «παράγει» καλύτερα και συμβάλλει θετικά στο περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη, ενσωματώνοντας νέα γνώση και τεχνολογικές καινοτομίες. Συνεπώς, ο ρόλος του δεύτερου πυλώνα είναι ιδιαίτερος σημαντικός. Ωστόσο, οι σκέψεις περί ενίσχυσης του δεύτερου πυλώνα μέσω της μεταφοράς κονδυλίων από τον πρώτο πυλώνα, (τακτική η οποία ακολουθήθηκε στο παρελθόν) είναι προς τη λάθος κατεύθυνση. Οι δύο πυλώνες της ΚΑΠ θα πρέπει να είναι συμπληρωματικοί και όχι ανταγωνιστικοί και επομένως η ενίσχυση του προϋπολογισμού του δεύτερου πυλώνα θα πρέπει να αναζητηθεί στο συνολικό προϋπολογισμό της Ε.Ε..

Για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων απαιτείται συνεκτικότερη στρατηγική και μεγαλύτερη στόχευση της χρηματοδότησης με την προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία θα αξιοποιούν την τεχνολογία και την καινοτομία. Στόχος τους θα πρέπει να είναι η ανταγωνιστικότητα, η ανάπτυξη και η απασχόληση. Η διαχείριση των πόρων αυτών από τα ίδια τα κράτη μέλη επιτρέπει την εξειδίκευση των πολιτικών τους προτεραιοτήτων και την προσαρμογή τους στις απαιτήσεις και τις ανάγκες της κάθε χώρας. Κίνητρα θα πρέπει να δοθούν για την ενίσχυση των φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, η οικονομική κρίση ενδεχομένως να οδηγήσει στη δημιουργία μίας νέας κατηγορίας γεωργών, προερχόμενων από τα αστικά κέντρα. Τόσο στους νέους αυτούς γεωργούς, όσο και στις οικογενειακής μορφής δραστηριότητες είναι σημαντικό να δίδονται κίνητρα επενδύσεων στην εκμετάλλευση. Για τη διευκόλυνση κυρίως των ομάδων αυτών είναι σκόπιμο να απλοποιηθούν και να γίνουν πιο αποτελεσματικές και σαφείς οι διαδικασίες για την υποβολή, την αξιολόγηση, την έγκριση, την υλοποίηση, την παραλαβή και την έγκαιρη χρηματοδότηση των επενδύσεων.

Η κρισιμότητα των προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει η νέα ΚΓΠ ως προς την οργάνωση των αγορών (επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής, αυξανόμενη αστάθεια τιμών, περιορισμός πρόσβασης σε πιστώσεις, μείωση της κατανάλωσης λόγω της οικονομικής κρίσης) επιβάλλουν τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη σταθεροποίηση της κοινοτικής αγοράς και την αποτελεσματική προστασία του γεωργικού εισοδήματος. Η σύσταση ενός

ταμείου πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων, η δημιουργία ενός μηχανισμού παρέμβασης και αποθεματοποίησης και η εφαρμογή ρητρών διασφάλισης από εισαγωγές σε περιόδους παρατεταμένης πτώσης των τιμών, είναι μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Στην ίδια φιλοσοφία θα πρέπει να κυμαίνονται και τα μέτρα που αφορούν τη διαμόρφωση ευρωπαϊκής διατροφικής πολιτικής, προσανατολισμένης στην ποιότητα, την επάρκεια και την ασφάλεια. Η ομαλή λειτουργία όλης της αγροδιατροφικής αλυσίδας, από το γεωργό ως τον καταναλωτή συμβάλλει στη βιωσιμότητα τόσο της γεωργίας, όσο και της οικονομίας στο σύνολό της. Η Ε.Ε. καλείται μέσω της νέας ΚΑΠ να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη συγκέντρωση της παραγωγής, τη διαφάνεια των αγορών και τη δημιουργία ισορροπημένων σχέσεων στην αγροδιατροφική αλυσίδα, εμποδίζοντας παράλληλα αθέμιτες πρακτικές και ενθαρρύνοντας μία πιο δίκαιη κατανομή των περιθωρίων κέρδους.